

2. Ünite: Alışveriş (التَّسَوُّقُ) — 1. Ders: Bakkalda (فِي الْبَقَالَةِ) Diyalogları, Miktar ve Fiyat Sorma ile Bağlaçlar

Bakkalda alışveriş yaparken kullanılan 'أَنَا بِحَاجَةٍ إِلَى...' ve 'أَنَا بِحَاجَةٍ إِلَى...' kalıplarını doğru vurgu ve tonlamayla seslendirir. • Dinlediği ve okuduğu alışveriş diyaloglarında düz cümle ile soru cümlesini ayırt eder; soru edatlarını (هَلْ، أَمْ، كَيْفَ، مَادَا) doğru kullanır. • Kısa ve basit cümleleri birbirine bağlayan temel bağlaçları (وَ، أَوْ، ثُمَّ، أَمَّا، ثُمَّ) ile miktar ve ambalaj ifadelerini alışveriş bağlamında uygular.

HATIRLAYALIM

- Bakkalda (فِي الْبَقَالَةِ) ürün isterken «أُرِيدُ...» (... istiyorum) veya «أَنَا بِحَاجَةٍ إِلَى...» (... ihtiyacım var) kalıbı kullanılır; «إِلَى» harf-i cerinden sonra gelen isim esreli okunur.
- Ürünün varlığı «هَلْ يَوْجَدُ / هَلْ عِنْدَكَ»، tek ürün fiyatı «هَذِهِ؟»، toplam tutar ise «بِكَمْ الْمَجْمُوعُ؟» sorusuyla öğrenilir.
- Cümleleri bağlarken «وَ» (ve), «أَوْ» (veya), «أَمْ» (yoksa) ve «ثُمَّ» (sonra) bağlaçları; miktar belirtirken «كَيْفَ»، «نِصْفُ كَيْلُو»، «عَلَيَّ»، «رُجَاجَةً»، «كَيْسَ»، «طَبَقَ» birimleri kullanılır.

1 EŞLEŞTİRME

Bakkal alışverişinde kullanılan Arapça miktar ve ambalaj tamlamalarını Türkçe anlamlarıyla eşleştiriniz.

- | | |
|------------------------------|---------------------------|
| a 1. عَلَبَةُ خَلِيبٍ | a) Bir kutu süt |
| c 2. رُجَاجَةٌ زَيْتٍ | b) Bir paket şeker |
| b 3. كَيْسُ سَكَّرٍ | c) Bir şişe yağ |
| d 4. طَبَقُ بَيْضٍ | d) Yumurta kolisi |

2 TABLOYU TAMAMLA

Görseldeki cümle kartlarının türünü (Düz cümle / Soru cümlesi) ve iletişimdeki Türkçe anlamını yazarak tabloyu tamamlayınız.

1. Kart	عِنْدِي عَسَلٌ طَارِجٌ
2. Kart	هَلْ عِنْدَكَ جُبْنٌ أَبْيَضٌ؟
3. Kart	بِكَمْ الْمَجْمُوعُ؟

Cümle Kartı	Cümle Türü	Türkçe Anlamı
1. Kart (عِنْدِي عَسَلٌ طَارِجٌ)	Düz cümle	Taze balım var.
2. Kart (هَلْ عِنْدَكَ جُبْنٌ أَبْيَضٌ؟)	Soru cümlesi	Sende beyaz peynir var mı?
3. Kart (بِكَمْ الْمَجْمُوعُ؟)	Soru cümlesi	Toplamı kaç lira?

3 KISA CEVAP

İki kartta da ekmek (خُبْزٍ) istendiği hâlde kelimenin son harekesinin farklı olma sebebini kısaca yazınız.

1. Kart (Fiil + Nesne) أُرِيدُ خُبْزًا Üstün (fetha) harekeli	2. Kart (Harf-i Cer) أَنَا بِحَاجَةٍ إِلَى خُبْزٍ Esre (kesra) harekeli
---	---

1'de nesne (خُبْزًا) üstün, 2'de sonrasına (إِلَى) esre alır.

4 ÇOKTAN SEÇMELİ

Alışveriş fişindeki konuşmaya göre müşterinin bakkaldan istediği ürünler ve kullandığı nezaket sözü aşağıdakilerden hangisidir?

Müşteri	أَنَا بِحَاجَةٍ إِلَى دَقِيقٍ وَزَيْتُونٍ لَوْ سَمَحْتَ
Bakkal	تَفَضَّلْ، هَلْ تُرِيدُ شَيْئًا آخَرَ؟

- A** Un ve zeytin istemekte, lütfen demektir. **B** Peynir ve bal aramakta, buyur demektir.
- C** Süt ve ekmek almakta, teşekkür etmektedir. **D** Çay ve şeker sormakta, vedalaşmaktadır.

5 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki A kartında seçenek sorusu, B kartında ise ardışık iki eylem verilmiştir. A ve B cümlelerini tamamlayan Arapça bağlaç eşleştirmesi hangisidir?

A Kartı (Seçenek Sorusu) أَتُرِيدُ شَايًا _____ قَهْوَةً؟ Çay mı ... kahve mi?	B Kartı (Oluş Sırası) أَخَذْتُ الْخُبْزَ _____ أَدْفَعُ Alırım, ... ederim.
--	---

- A** A kartına ثُمَّ (sonra) — B kartına أَوْ (veya)
- B** A kartına وَ (ve) — B kartına أَمْ (yoksa)
- C** A kartına أَمْ (yoksa) — B kartına ثُمَّ (sonra)
- D** A kartına أَوْ (veya) — B kartına وَ (ve)

6 ÇOKTAN SEÇMELİ

Reyon etiketlerindeki fiyat sorma cümlelerinden hangisinde işaret zamiri (هَذَا / هُذَا) ile ürünün eril-dişil uyumu yanlıştır?

1. Etiket - 40 TL بِكَمْ هَذَا الْجُبْنِ؟	2. Etiket - 60 TL بِكَمْ هَذَا الزُّبْدَةِ؟
3. Etiket - 90 TL بِكَمْ هَذَا الْعَسَلِ؟	4. Etiket - 50 TL بِكَمْ هَذِهِ الْقَهْوَةُ؟

- A** 1. etiket: بِكَمْ هَذَا الْجُبْنِ؟ **B** 2. etiket: بِكَمْ هَذَا الزُّبْدَةِ؟
- C** 3. etiket: بِكَمْ هَذَا الْعَسَلِ؟ **D** 4. etiket: بِكَمْ هَذِهِ الْقَهْوَةُ؟

7 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Alışveriş iletişimiyle ilgili yargıların başına doğruysa D, yanlışsa Y yazınız.

D Y

«أَنَا بِحَاجَةٍ إِلَى» kalıbında «إِلَى» harf-i cerinden sonra gelen isim esre (kesra) alır. ☒ ☐

Kadın müşteriye bir ürün uzatılırken «تَفَضَّلِي» (Buyur) ifadesi kullanılır. ☒ ☐

«نِصْفُ كِيلُو» tamlaması Türkçede tam iki kilo ağırlığı ifade eder. ☐ ☒

Başında «أُ» soru edatı bulunan seçim cümlelerinde «أَمْ» (yoksa) bağlacı kullanılır. ☒ ☐

Bakkal müşteriye «شُكْرًا» dediğinde müşteri «بِكَمْ» diyerek karşılık verir. ☐ ☒

8 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerdeki boşlukları kutuda verilen uygun Arapça sözcüklerle tamamlayınız.

هَلْ تَفَضَّلَ نِصْفُ مَتَى وَ

1. Bakkalda ürünün varlığını sormak için «هَلْ» «عِنْدَكَ حَلِيبٌ؟» denir.

2. İki ürünü birlikte alırken kelimeler arasında «وَ» bağlacı gelir.

3. Müşteri parayı satıcıya «تَفَضَّلَ» (Buyur parayı) diye uzatır.

4. Yarım kilo peynir isterken «نِصْفُ كِيلُو مِنَ الْجُبْنِ» kalıbı seçilir.

9 ŞİFRELİ KELİME

İpuçlarındaki kavramları bulmacaya yazınız. Numaralı harflerle alışveriş yapılan dükkânın adını bulunuz.

Arapçada «عَسَلٌ» sözcüğüyle ifade edilen tatlı kahvaltılık besin **B A L**

Teşekkür edene söylenen «عَفْوًا» (Rica ederim) sözünün okunuşu **A F V E N**

«عَلْبَةُ حَلِيبٍ» tamlamasında sütün içinde bulunduğu ambalaj türü **K U T U**

Ağırlık ölçmede kullanılan «كِيلُو» sözcüğünün Türkçedeki karşılığı **K İ L O**

Düz cümlede seçenek sunan «أَوْ» bağlacının Türkçe anlamı **V E Y A**

«لَوْ سَمَحْتَ» ve «مَنْ فَضَّلَ» nezaket ifadelerinin Türkçe karşılığı **L Ü T F E N**

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

BAKKAL

10 SIRALAMA

Bakkal ile müşteri arasında geçen aşağıdaki diyalog cümlelerini konuşmanın doğal akışına göre 1'den 4'e kadar sıralayınız.

1. Selam السَّلَامُ	2. İkram تَفَضَّلْ	3. Fiyat بِكَمْ؟	4. Ödeme النُّقُودُ
------------------------	-----------------------	---------------------	------------------------

3 لَا شُكْرًا، بِكَمْ الْمَجْمُوعُ؟

1 السَّلَامُ عَلَيْكُمْ، أُرِيدُ عَلْبَةَ حَلِيبٍ وَكَيْسَ سَكَّرٍ لَوْ سَمَحْتَ.

4 الْمَجْمُوعُ خَمْسُونَ لِيرَةً. — تَفَضَّلِ النُّقُودَ، مَعَ السَّلَامَةِ.

2 وَعَلَيْكُمْ السَّلَامُ، تَفَضَّلْ. هَلْ تُرِيدُ شَيْئًا آخَرَ؟

11 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Sepet ve kasa fişindeki bilgilere göre müşterinin yaptığı alışverişle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

Sepetteki Ürünler زُجَاجَةٌ زَيْتٍ وَطَبِيقُ بَيْضٍ	Kasa Toplam Fişi الْمَجْمُوعُ مِائَةٌ لِيرَةً Toplam Tutar: 100 TL
---	--

- (A) Bir şişe yağ ve bir koli yumurta almıştır. (B) İki ürünü و bağlacıyla birleştirebilir.
- (C) Kasada toplam yüz lira ödemiştir. (D) Yalnız yarım kilo peynir satın almıştır.

12 ÇOKTAN SEÇMELİ

Konuşma kartındaki 2. durumda bakkal, peyniri erkek müşteriye uzatırken soru işareti yerine aşağıdakilerden hangisini söylemelidir?

1. Müşteri أُرِيدُ جُبْنًا مِنْ فَضْلِكَ	2. Bakkal ؟
---	----------------

- (A) «بِكَمْ هَذَا الْجُبْنُ؟» (Bu peynir kaç lira?) (B) «أَنَا بِحَاجَةٍ إِلَى جُبْنٍ» (Ekmeğe ihtiyacım var.)
- (C) «تَفَضَّلْ، هَذَا هُوَ الْجُبْنُ» (Buyur, işte peynir.) (D) «لَا يُوجَدُ عَسَلٌ فِي الدُّكَّانِ» (Dükkânda bal yok.)

13 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Alışveriş listesindeki sırayı izleyerek bakkaldan önce süt, sonra peynir isteyen ve toplam fiyatı soran Arapça ifadeyi yazınız.

1. Önce حَلِيبٌ	2. Sonra (ثُمَّ) جُبْنٌ	3. Fiyat Sorusu الْمَجْمُوعُ؟
--------------------	----------------------------	----------------------------------

أُرِيدُ حَلِيبًا ثُمَّ جُبْنًا، بِكَمْ الْمَجْمُوعُ؟